

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. (I II. pe un an 400 Le Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Le Un număr . . . . . 5 Le Pentru străinătate pe un an . . . 500 Le</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	--

Pe pământul Transnistriei.

III

Lăsând pe bunul nostru amfitrion Al. Șaptecăni — la care rămâne peste noapte Păr. protodiacon Roșca — Prea Sfințitul a fost condus la un alt gospodar român pentru a se odihni peste noapte.

Eu am fost găzduit de Ștefan Pătrunjel, care, printre primele lucruri, mă întreabă dacă o să rămân „de amu în sat” la ei și dacă mâine prăznuim și noi Sfânta Mărie (Nașterea) adecă după stilul vechiu. La prima întrebare îi răspund cu toată părerea de rău, că noi suntem numai în trecere prin acest sat. Ștefan Pătrunjel, cunoștea dealtfel, această situație și întrebarea și-o formulase doar de circumstanță. La a doua întrebare, după ce-l informez că noi ținem sărbătorile după stilul nou, încerc să-l conving că de acum și ei, moldovenii de aici, trebuie să fie sărbătorile cu noi. Dar, interlocutorul meu nu mai așteaptă argumentările mele, ci anticipându-și toată bunăvoința, îmi răspunde foarte înțelept: „păi, de amu, am hi toți la una. . .”

Găsesc și aici, același mobilier și nelipsita candela arzând sub icoană.

Dimineața, pe la ora 6, învățătorul Iacob Sainsus mă așteaptă, după cum ne-am înțeles în ajun. Plecarea noastră din Butor, este fixată de Prea Sfințitul la ora 7. Am deci o oră disponibilă pentru prietenul meu poet.

Pornim pe o stradă laterală spre Nistru. Tânărul meu însoțitor, pare mai stângaci ca în ajun. Lumina zilei și forfotul străzii îi sporște sfiala și de aceea caută libertatea pe malul Nistrului unde, poate, și-a trăit reveriile lui poetice și a legat primele stihuri în grai moldovenesc, când putea să evadeze din școala

bezbojnică, dela catedra care i-a falsificat tot sensul vieții lui.

Încep să-i vorbesc despre literatura noastră românească. Îi prezint numele scriitorilor și poezilor noștri clasici și-i reproduc versuri, după cum mă ajută memoria. El ar vrea să i-le scriu pe toate ca să le poată memora. Eu îi făgăduiesc însă că-i voi trimite, când îmi va fi posibil, câteva volume de poezii românești. Deocamdată, îi dau câteva cărți din care avem la noi: calendare vechi, în care o să găsească multă literatură, etc.

Un Vorbindu-i, spiritul lui parcă, se descătușează și ia avânt îndrăzneț. Cunoaște și el ceva din literatura noastră. Iarna trecută a fost în Basarabia, sub ocupație bolșevică, nu pentru a face propagandă comunistă, ci pentru a căuta slovă moldovenească. Și a găsit undeva, la o școală, un „manual de cetire” scăpat de focul bolșevic. L-a citit, a memorat câteva versuri și numele câtorva poeți, dar n'a îndrăznit să-l păstreze. Și mult îi pare rău.

Îmi vorbește apoi despre versurile lui. A încercat să scrie în rusește. Dar ce poți să scrii, când te ști în zăbală și în pinten? În limba aceasta nu se putea face decât . . . propagandă comunistă. Până în 1937, copiii moldoveni au învățat în școală limba română, numai pentru a prinde mai ușor aberațiile ideologiei comuniste.

În moldovenește a scris versuri, doar pentru sine. Are câteva, ocazionale, în buzunar, dar nu îndrăznește să mi le arate fiindcă, zice el, nu sunt scrise în limba literară. El nu cunoaște limba noastră literară ci vorbește limba pe care a învățat-o dela părinții lui țărani. Încerc să-l conving că limba noastră, pe care o vorbim acasă, este proprie pentru exprimarea, chiar în scris, a sentimentelor noastre cele mai alese și-i citez versurile poetului basarabean Alexe Mateevici:

*Limba noastră-i limbă sfântă
Limba vechilor cazanii
Care-o plâng și care-o cântă
Pe la vatra lor țărâni...*

Ochii lui scânteiază. Și dacă nu izbutește o explozie de bucurie și entuziasm, în ochii lui umezi și învăpăiați, înfloresc lacrimi. Baerile inimii lui sunt deschise și lacrimile curg din prisosul de fericire.

Vai, cu ce puțin putem ferici pe acești frați, obidiți până acum!

Frate moldovean, îi strig eu, impresionat de simțirile lui, Nistrul nu ne mai desparte! Ai scăpat din zăbală și pinten. Ai împlinit deabea 20 de primăveri. Viața ta se desfășoară înainte. Impletește în versurile tale, nădejdea pentru toți frații tăi moldoveni, de pe întinsele ogoare ale Transnistriei. Cântă-le durerea și bucuria, în limba pe care ați păstrat-o atât de frumos, veacuri întregi, peste atâtea primejdii. Dumnezeu să te binecuvânteze, implor eu, și 'ntr'o pornire spontană de inimă, l-am îmbrățișat, acolo, pe malul Nistrului, în soarele cald de dimineață.

În clipa următoare, el se pleacă pentruca să-mi sărute mâna, scoate apoi, un caet din buzunar, din care detașează o filă și mi-o dă, cu rugăminta s'o citesc după ce mă voiu despărți de el și s'o păstrez dacă-mi place. Îmi dăruiește apoi o altă filă, scrisă cu cerneală, înainte de întâlnirea noastră.

Redau aici, versurile prietenului meu transnistrian, pe care le-am cetit, după dorința lui, după ce ne-am despărțit, așa cum sunt scrise de el. Dacă versurile lui sunt stângace, idealul care le însuflețește, le ridică mult valoarea. Are multă simțire acest tânăr de 21 de ani și nu-i lipsesc posibilitățile de exprimare.

Redau prima poezie, căreia îi premerg cuvintele: „Iachinată prietenului Marcu Bănescu, în cinstea cunoașterii cu el, la 18 Septembrie anul 1941, în comuna Butor“:

*Sunt bucuros de al Voastră întâlnire
Privirea dragă în față m'a lovit
Va fi aceasta 'n trai ca amintire
Că două neamuri vecinic ne-am unit.*

*Sunt moldovean, am dus o viață amară
Și mult la voi surori și frați gândeam
Și dorul meu ardea parcă o pară
Mereu spre voi cu gândul rătăceam.*

*Venit-a vremea răzilor de viață
Când moldoveanu-i tare bucuros
Suntem voioși în patria măreață
Pășim cu voi spre trai mai norocos!*

IACOB SAINCUS
c. Butor, 19 Sept. 1941.

Și a doua poezie, scrisă probabil îndată după intrarea trupelor noastre pe acest pământ:

ROMÂNIEI MARE

*Dragă-mi ești Românie iubită
Cu avânturi îndrăznețe pășești.
Cu domnia ta nemărginită
De ce mergi mai tare înflorești.*

*Peste tot locul ești biruitoare
Ca o floare argintie crești
Te-ai pornit cu pasul cel mai mare
Și 'nainte ai să biruești.*

IACOB SAINCUS
Invățător din c. Butor.

E timpul să așteptăm pe Prea Sfințitul și de aceea curmăm, cu toată părerea de rău, dialogurile noastre de pe malul Nistrului și ne îndreptăm spre centrul satului.

(Urmează)

Pr. Marcu Bănescu

Perspectivile uniților și apelul nostru.

(Răspuns articolului din „Unirea“).

„...Și stați la Blaj fără nici o grijă vorbind de eminența romano-catolicismului, când o lume ortodoxă se încordează pe viață și pe moarte pentru sfânta ei credință.“

Ce frumos le răspunde Teologilor dela Blaj, Dl profesor Nichifor Crainic, care pentru a preîntâmpina deslănțuirea unui războiu de înveninare între noi și ei, întrebuițează cele mai alese forme de judecată omenenească pentru a-i îmblânzi nu din cauza inferiorității în care ne-am simți — ci din cauza momentului solemn prin care trecem.

Ne face impresia că nu-și dau seama de importanța faptului că ochii Europei și chiar ai lumii întregi, ne privesc după orice mărunță mișcare a noastră.

Și încet vorbind, nu iau în seamă că sunt la câțiva kilometri de granița unui popor care râde de aceste zizanii cu hohote de sadică satisfacție, așa cum a râs tartorul iadului de primul om după ce l-a amăgit.

Și în loc ca să-și strângă rândurile alături de ale noastre, și împreună cu noi ca niște adevărați frați să ne refacem națiunea și credința, ne aruncă în obraz cu invective, de cea mai joasă factură.

Domnilor Teologi dela Blaj — lăsați-vă conștiința — acest crainic vestitor de cele înalte — să Vă spună, în liniștea unui moment de rugăciune, că nu faceți bine, ceea ce faceți.

Argumentele pe care le aduceți în numele Teologiei — pentru chestiuni cari au ajuns perimate, cari nu mai sunt socotite decât iluzii copilărești — nu mai au valoare științifică pentru că depășesc scopul și sfera Teologiei.

Această știință din poziția ei de suverană sau de regină a științelor cum o numește prof. Tarnawschi a abdicat pentru Domniile Voastre. Ea nu mai merită să fie ascultată, ci deacum savanții D-niilor Voastre. Oricum, acești savanți — oricare ar fi de altminterlea valoarea lor, perorând pentru scopuri în afara Teologiei, încetează de a o mai reprezenta.

... Și asta pentru că forțați Teologia cu toate textele ei, să mărturisească, contra voinței sale, în mod fals, lucruri la care nici ea și nici Domnul Hristos, care a lăsat aceste adevăruri, nu s'a gândit.

Forțați activitatea lui Niceta de Remesiana să fie în favorul D-voastre. Forțați pe toți papii să fie impecabili și infailibili și ne aruncați vina în a nu ști să facem deosebire între aceste două noțiuni, lucru elementar de pregătire în Teologia ortodoxă. Dar oricât ar fi de infailibili acești papi, buni administratori, legislatori și bărbați de stat, totuși nu este o întrebare atât de ispititoare, dacă această iscusită diplomatie papală, corespunde cu adevărata menire a Bisericii lui Hristos; dacă acest sistem imperialist și infailibil al Vaticanului intră în cadrele Evangheliei Mântuitorului nostru Isus Hristos?

Mă mărginesc aici, căci acesta e un adevărat proces istoric care poate rămâne deschis pentru ori ce eventualitate.

Și mai faceți și altceva: Forțați pe muribunzi să Vă șoptească un cuvânt cel puțin despre „Unirea Sfântă” și Vă este destul ca să Vă faceți autori ca aceia ai dramei „Norii” și să persiflați!

... Și după aceia ne mai chemați clarissimilor „dela îmbinarea celor două Târnave”, să ne unim cu Roma, că numai așa poate ne-am mai organiza și noi din punct de vedere administrativ bisericesc!

Apoi nu ne putem permite prea multe amănunte, însă avem destule cunoștințe și ne dăm seama că Vaticanul nici azi nici mâine și nici în trecutul de 241 de ani, nu a îndreptat și păzit

administrația greco-catolicilor, ci din contră pa-pistașeste V'a călcat drepturile disciplinare! Ori-cât de mult ați căuta să ascundeți, totuși lucrurile sunt destul de evidente:

Arhidieceza în sedisvacanță nu e păstorită de Vicarul Capitular pus de legea greco-catolică din sinodul provincial din Blaj, ci guvernată de un mandatar papist.

— Și nu simțiți aceste încălcări?

Luați în derâdere apoi armata de geniu a monahilor, care de fapt a trecut de semnele de îmbolnăvire luându-și în serios rolul lor de reîncreștinători. Timpul ne va fi martor și chemarea I. Prea Cuviosului Arhimandrit Scriban îndeplinită.

... O să Vă putem arăta că pământul de peste Nistru, locuit de moldovenii sângelui și credinței străbune, va fi primenit și rezidit ortodox de acești monahi „păcătoși”, cum îi rumiți.

Această muncă au s'o presteze tot călugării ortodocși, nu cei uniți care au fost desființați de Episcopii lor. Despre ce reforme și îmbunătățiri poate fi vorba când între Chiriarii uniți și călugării lor a existat o veșnică ceartă?

Arbitrarul tratament a făcut pe Șincai și pe P. Maior să-și lapede rasa; chiar și Samoila Klein a voit să părăsească tagma dar Vlădicii i-au oprimat hotărârea.

„Nu vă este cunoscută ironia fină a meșterului de stil și dascăl de istorie națională, N. Iorga, care zicea că între cei trei necălugări, Klein e cel mai călugăr?”

Și credeți că nu știm că neputând reface călugăria greco-catolică, ați început cu călugării franciscani, asumpționiști și v'ați suit oblu până la iezuiții aduși lângă Hațeg.

„Și acum ați apucat pe mâna orișicui Vă vor drege n'aveți grijă, rele or zice că sunt toate ce n'or înțelege” (Satira I Eminescu).

Iar despre Prea Cuviosii fericiți aciuiți la Obreja, fiți în gardă!

... Și cu toate astea râdeți ca și cum ar fi firec...

Râdeți ca și dușmanii noștri care pledează despre venirea noastră aici în sec. XIII — deci fără drept peste aceste pământuri, pentru cari au murit tinerii noștri români.

... Nu vă doare lacrima grea a mamelor, soțiilor și copiilor cari au rămas orfani?

Nu vă doare inima... și nu vă îndeamnă aceiași inimă să veniți alături de noi — uitând desbinarea și împreună să ridicăm monument, monumentul iubirii frățești, desăvârșite care să facă neamul nostru în adevăr tare și mai fericit?

... Și conștiința D-voastră sunt sigur că spune „da”.

George Mitrică.

EXPOZIȚIA CĂRȚII ȘI ARTEI BĂNĂȚENE.

Expoziția cărții și a artelor, pe care harnica „Asociație a Scriitorilor Români Bănățeni“ vrea să o inaugureze la 1 Decembrie a. c. în Timișoara, umple de o firească bucurie inima bunilor români de aici și de pretutindenea.

Mai mult. Pasul curajos pe care îl încearcă tânăra noastră societate de scriitori, provoacă și o undă de mândrie și iată de ce.

Cu toate greutățile inerente unei asemenea lucrări; cu toate aparențele și coniecturile puțin favorabile astăzi, mănunchiul de tineri despică drum năvalnicei spiritualității autohtone, care până acum bătătoarea sfios doar căi lăturălnice...

În Bănat, cum plin de convingere afirmă d. Virgil Birou, președintele Asociației, în cea mai recentă lucrare a sale, totdeauna au fost preocupări de ordin cultural. Românii, locuitorii băștinași ai Banatului, au presărat în cursul a douăzeci de veacuri abundente monumente, grăitoare de aceea vrednicie și rodnicie spirituală, care este aproape legendară. „Un popor, care după efortul sângeros al războiului mondial trecut, și în timp ce-și vindeca rănilor primite, a știut să-și dubleze numărul școlilor și a știut să-și creeze instituțiile necesare, acela și-a dovedit și împlinit misiunea culturală și de civilizație pe care și-a pretins-o de secole și în aceste regiuni atât de amenințate de streini.“ Și asta e perfect adevărat...

La expoziția cărții, pe care tinerii o organizează cu puteri și jertfe demne de toată lauda pentru aceste vremuri, colțul Caransebeșului trebuie remarcat... Orașul nostru a avut pe întâii cărturari imortalizați de istoria Românilor, dintre bănățeni. Dacă însă, vitregia atâtor urgii nu a lăsat să supraviețuiască prea multe documente sau cărți tipărite și de ei și aici, vina nu este a se atribui nouă.

Icoana vredniciei din trecut se resfrânge totuși în tipăriturile ce ies din teascurile Caransebeșului astăzi. Ceeace constituie semne de bun augur...

De aceea subliniem și mai mult valoarea expoziției dela Timișoara, îndemnând pe cărturarii și intelectualii bănățeni să o sprijinească din răspuțeri. Cu vorba și cu fapta.

F. D.

Baptism — Comunism.

De: Pr. Dimitrie Blidariu.

Cine citește ziarul „Universul“, a putut să citească în Nr. 277 din 12 Octombrie a. c. articolul de fond „Unitate în credință“ de d. I. Vion. Autorul ocupându-se de prigoanele, cruzimile și masacrele suferite de creștinii din țările cotoșite de bolșevicii hrăpăreți, cari au provocat neliniștea Vaticanului, care considera că soarta catolicismului este în joc prin înaintarea bolșevicilor spre centrul Europei.

În continuare autorul arată că mereu a semnalat pericolul sectarilor cari tindeau să spargă unitatea noastră de credință cerând anihilarea activității lor. Ne arată apoi că într-o parohie mică sunt 125 familii creștine și 28 familii baptiste, amintind și de zădărnicia protestului față de libertatea cultului baptist prin publicarea statutului lor în „Monitorul Oficial“ anul trecut.

Mai departe citează din ziarul francez „Le Temps“ următoarele: „Baptiștii au încetat să mai fie o sectă pentru a deveni un mare partid religios; la Poltava, pe lângă comitetul executiv al Sovietelor districtului, ei ocupă fostul templu lutheran; în provincia înconjurătoare, ei organizează capele cu coruri și instrumente muzicale și interesează astfel tineretul“. (Din ziarul bolșevic „Pravda“ din 22 Septembrie 1929.)

„Baptiștii imită procedeele comuniștilor și printre imaginile sfinților, placardele și „cuvintele lor de ordine“, așează portretele lui Karl Marx și Lenin“. (Din „Rabotșaiia Gazeta“ 24 Iunie 1928.)

„Evangheliștii obțin frumoase rezultate în fabrica moscovită Rosa roșie“. (Din „Isvestia“, 25 August 1928.)

„Evangheliștii, adventiștii, comunitățile baptiste și „molocanii“ au creiat grupuri artistice, cântă „Internaționala“ căreia i-au modificat textul păstrându-i ritmul și rimele și duc campanii de propagandă paralel cu cele ale partidului“. (Din revista sovietică „Jiznis-kusstva“.)

Oricine citește rândurile acestea, își poate face o icoană clară despre intențiunea și scopul ce-l urmărește bap­ tismul acolo unde s'a cuibărit.

Mintea sănătoasă a oricărui bun român nu mai poate admite, că în împrejurările de azi, bap­ tismul este un mare pericol nu numai pentru Biserica ci și pentru statul românesc.

Scriam, într'unul din articolele mele, că: bap­ tism, comunism, francmasonerie sunt trei ramuri dintr'un copac și că este acelaș cântec dar cu trei variante. A fost doar numai o modestă părere a mea și iată că nu m'am înșelat.

Cine urăște mai mult Biserica și preoții? Comuniștii, francmasonii și bap­ tiștii. Cine vor exterminarea preoților? Tot ei.

Fiecare preot, acolo unde sunt bap­ tiști, s'a putut convinge despre ura neîmpăcată a bap­ tiștilor față de preoți.

Dacă sovieticilor le-ar fi reușit să năpădească România, după cum proiectaseră, cine oare ar fi tras mai întâi în noi preoții? Cred că bap­ tiștii români. Cine oare, ar fi ieșit să întâmpine cu osanale și flori armata sovietică? Bap­ tiștii, oamenii *baptistului evreu Leon Averbuch*, care la Chișinău, la intrarea sovieticilor, cu toată șleah­ ta jidovească, ieșise cu flori și cuprinși de un „delirium tremens“, cu o bucurie nebună îi aclamau frenetic, urându-le bun sos­ it.

Faimosul Averbuch, paterul bap­ tiștilor ro­ mâni, acestuia îi era îngăduit din partea autori­ tăților sovietice, ca în Chișinău să stea în vă­ zul public firma capiștei bap­ tiste, pe când fal­ nica noastră catedrală era transformată într'un local de rușine. Acest lucru încă nu a mai desmeticit pe românii bap­ tiști cari încă mai băjbăie în rătăcire, și caută să mai agite lumea pașnică.

Răsplata lui Dumnezeu a sosit. Am fost învredniciți să trăim și să vedem cum se năruie imperiul satanic. Anticrist este învins. Adevărul învinge. Atotputernicul Dumnezeu răsplătește hulitorilor de până acum, și ce mare este răsplata Lui!

Soarele dreptății răsare pe întreg orizontul pământului românesc și luda cel fărădelege va dispă­ re definitiv, iar rătăciții smeriți și umiliți se vor reîn­ toarce la adevăratul liman.

Să nădăduim numai în Domnul, căci slu­ jitori ai Lui suntem. Să-L slujim cu inimă în­ frântă și smerită și el nu ne va urgisi, ci ne va ocroti și ne va apăra de cel vic­ lean.

Ș T I R I

Sărbătoarea onomastice­i M. S. Regelui. Ziua onomastică a M. S. Regelui nostru Mihai I a fost sărbă­ țorită anul acesta cu multă și aleasă solemnitate. În orașul nostru, Sămbăta după sf. Liturghie s'a oficiat Doxologie servind P. S. Părinte Episcop Veniamin cu un sobor de șase preoți și doi diaconi. În predică sa preotul Isaia Suru a evidențiat rostul atât cel creștinesc cât și cel național românesc al sărbătorii SS. Arhangeli. După Doxologie, la care au luat parte autoritățile, civile și militare, a urmat sărbătoarea soldaților adunați la rugăciune înaintea Catedralei. Dl. Colonel Com. de Gar­ zi­ zonană M. Greceanu în cuvântul d-sale de ostaș arată lapidar care este urarea lor de ziua numelui Majestății Sale: ca M. Sa să refacă țara, la apus ca și la răsărit. Prea Sfințitul Părinte Episcop a dat apoi o masă în cinstea colaboratorilor și a capilor tuturor instituțiilor și autori­ tăților din oraș, toastând însuși pentru M. S. Regele Mihai și pentru Conducătorul Statului dl. Mareșal Ion Antonescu.

Consistor mitropolitan. Intrunindu-se Vineri, 14 Noemvrie a. c. consistorul mitropolitan din Sibiu, Prea Sfințitul Părinte Episcop Veniamin al nostru a călătorit Joi la Sibiu ca să participe la ședințe.

Deschiderea anului școlar la Academia noastră teologică. Duminecă în 9 Noemvrie a. c. s'a făcut deschiderea solemnă a anului școlar la Aca­ demia noastră teologică. Serviciul chemării Duhului sfânt, s'a oficiat în cadrul Sfintei Liturghii de preoții profesori ai Academiei pontificând P. C. Arhimandrit Dr. L. Bu­ suioc, rectorul școlii. Predica a ținut-o păr. profesor Dr. Petru Rezuș, lămurind înțelesul creștinesc al sfintei evanghelii cu parabola semănătorului. Tot în pre­zența Prea Sfințitului Episcop Veniamin, a consilierilor eparhiali și a profesorilor s'a săvârșit serviciul de sfin­ țire a apei de preotul-spiritual Octavian Tursa. Într-o Academică alocuție păr. rector deschide anul școlar. Motivează întârzierea deschiderii, fapt care trebuie să înțe­ tească puterea de muncă a studenților, chemați la o înaltă pregătire. Prea Sfințitul Părinte Episcop slătu­ ește pe studenți să muncească serios, să aibe purtare bună, ei fiind studenți teologi, cari ca mâne trebuie să fie facile vie între oameni. Promite în schimb tot aju­ torul cu puțință și toată bunăvoința.

Nou Doctor în Teologie. Cu plăcere înregis­ trăm știrea îmbucurătoare că încă unul din fiii Eparhiei noastre a fost proclamat de curând Doctor în Teologie la Universitatea din Cernăuți.

Părintele *Victor Vlăduceanu*, născut în Domașnea, de prezent preot la Catedrala sf. Episcopii a Timișorii și redactor al revistelor „Biserica Bănățană“ și „Duh și Ade­ văr“ din Timișoara, prin activitatea sa frumoasă, desfășu­ rată cu zel și destoinicie, în toate domeniile vieții noastre bisericești, — face într'adevăr cinste Banatului nostru.

Noului Doctor în Teologie îi urăm sănătate și viață îndelungată, pentru a putea dăru­ i Bisericii noastre bână­ țene toată comoara spirituală și culturală, câștigată, cu hărnicie de albină, prin nuncă și strădanie vrednică de admirat.

Ciădirile și toate bunurile fostelor școli confesionale sunt și rămân proprietatea paro­ hiilor. „Monitorul Oficial“ Nr. 269 din 12 Noemvrie

a. c. publică următoarele: „Noi ministru secretar de Stat la Departamentul Culturii Naționale și al Cultelor, decidem:

Art. 1. Se anulează decizia cu Nr. 40.628 din 11 Octombrie, a Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, referitoare la bunurile fostelor școli confesionale române ortodoxe și greco-catolice.

Lucrările de intabulare a acestor bunuri, efectuate până în prezent în baza deciziei No. 40.628 din 1941, se vor rectifica în cărțile funduare, la cererea celor interesați.

Art. 2. Dl. administrator al Casei Școalelor și al Culturii Poporului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor din prezenta decizie.

Dată la 10 Noembrie 1941.

p. Ministru, Subsecretar de Stat Enric Otetelișanu
No. 271.647.

† **Carol Tweraser** mare explorator de mine, fost conducător al societății Philharmonica, a încetat din viață în vârstă de 64 ani. Persoană cu bun nume în viața socială a orașului nostru, moartea lui a adunat elita orașului în jurul corpului neînsușit, petrecându-l la groapă în regrete unanime.

Cărți, reviste. „Comorile Argeșului“ de P. S. Grigorie al Hușilor, fost episcop al Argeșului. Un ghid minunat pentru cunoașterea istoriei și pitoreștei regiuni cu clișee pe hârtie velină. 80 pagini, Lei 50 exemplarul.

„Revista Teologică“ pe Sept.-Octombrie a. c., având un conținut bogat, prefațat de articolul intitulat „Inoarea forțelor morale ale națiunii“ de I. P. S. Sa Arhiep. și Mitrop. Dr. Nicolae Bălan.

Note oficiale

Nr. 5998 Sc. 1941.

În Sibiu apare, sub înaltul patronaj al I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae „Revista Teologică“.

Revista, care apare în al 31-lea an, se bucură de colaborarea profesorilor dela Academia teologică andreiană din Sibiu, dovedindu-se a fi una din cele mai bune reviste bisericești.

Abonamentul anual al revistei — care apare lunar odată — este de 260 Lei.

Deodată cu „Revista Teologică“, pe care o recomandăm Cucernicilor preoți, recomandăm cu toată căldura, pe seama credincioșilor, foile religioase „Lumina satelor“ și „Oastea Domnului“, cari ambele apar tot în Sibiu, Str. Mitropoliei 45.

Cucernicii preoți să stăruie printre credincioșii cu dare de mână, printre cei ce se interesează de probleme și preocupări bisericești și de ordin religios în general, ca și printre societățile religioase „Oastea Domnului“ și „Sfântul Gheorghe“, să le aboneze.

Abonament anual câte 100 lei pentru fiecare.
Caransebeș, în 11 Noembrie 1941.

Episcopul:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Nicolae Cornean

Nr. 5961 Sc. ex 1941.

În legătură cu nota oficială Nr. 4554 Sc. din 28 August a. c., atragem atenția că Institutul surorilor de caritate al mănăstirilor de maici Sf. Elisabeta din Cluj, refugiat la Sibiu, primește candidatele cari îndeplinesc condițiile arătate și acum dacă se adresează fără amânare Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu.

Deci, Cucernicii preoți vor atrage încă odată atențiunea credincioșilor asupra școlii din Sibiu, precum și asupra avantajilor ce oferă absolventelor.

Caransebeș, în 11 Noembrie 1941.

Episcopul:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Nicolae Cornean

Nr. 5969 E. ex 1941.

Ca urmare a dispozițiilor noastre de sub No. 4335 E. ex. 1941 recomandăm Onoratei preoțimi eparhiale să depună toată străduința ca toți enoriașii, să semneze prisosul lor la Împrumutul Reîntregirii, ajutând prin aceasta victoria finală a Armatei noastre în scopul recăstigiării ultimei brazde de pământ românesc.

Caransebeș, la 12 Noembrie 1941.

Episcopul:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Dimitrie Sgăverdea

Nr. 5786 B. ex 1941.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor cu adresa Nr. 57.083/1941 din 30 Octombrie a. c., ne face cunoscut, că Ministerul Sănătății organizează și în anul acesta „Săptămâna Curățeniei“ care va începe la 2 Noembrie a. c., cu dispozițiuni de a se repeta în fiecare lună la datele ce se vor comunica din timp de către acel departament, pentru permanentizarea acestei acțiuni prin repetarea ei lunară.

Având în vedere obiectivele de interes general ale acestei acțiuni, dispunem ca preoțimea noastră parohială să stăruie cât mai mult asupra educării populației rurale și celei dela periferia orașelor (pentru cei dela orașe) în vederea ridicării nivelului igienico-sanitar al acestei populații și să dea în același timp cel mai larg concurs organelor Ministerului Muncii pentru buna reușită a programului și întru

executarea conștiințioasă a principiilor de igienă propuse de Minister.

Caransebeș, la 5 Noemvrie 1941.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 5785 B. ex 1941.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, cu adresa Nr. 56.451/1941 din 28 Octomvrie a. c. ne pune în vedere ca să dispunem întregului personal în subordine ca pe viitor să nu se mai adreseze Domnului Ministru General Radu Rosetti, nici verbal, nici în scris, cu formula „Excelență“, ci numai cu aceea de „Domnule Ministru“.

Cele de mai sus se comunică Cucernicilor noștri preoți și protopopi spre știre și conformare.

Caransebeș, la 4 Noemvrie 1941.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

CONCURSE

Nr. 6060 E. 1941.

Consiliul eparhial publică concurs pentru ocuparea posturilor vacante la Centrul Episcopiei și anume:

a) un post de șef de secție cu salariu de Lei 10.650.

b) un post de sub șef de birou cu salariu de Lei 7550.

c) un post de impiegat cu salariu de Lei 6850 prevăzut în bugetul statului.

Cererile scrise cu mâna proprie și timbrate în regulă se vor înainta Consiliului eparhial până în 8 Decemvrie a. c.

Deodată cu cererea candidatul va înainta:

a) Extras de botez.

b) Certificat de naționalitate.

c) Certificat de studii.

d) Dovadă despre situația militară.

e) Certificat de starea sanitară.

f) Eventuale dovezi de serviciul prestat anterior.

Pentru ocuparea postului de șef de secție se cere diplomă universitară.

Pentru postul de sub șef de birou absolvirea unei școli medii cu bacalaureatul; iar pentru postul de impiegat cel puțin 4 clase secundare.

După expirarea concursului, candidații vor presta un examen oral și în scris; iar pentru postul de impiegat respective impiegată și probe pentru dexteritatea în dactilografie.

La acest post se admit și candidate fără majorat.

Caransebeș, la 12 Noemvrie 1941.

Episcopul:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Dimitrie Sgăverdia

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2757 B. din 5 Iunie 1940 se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în „Foaia Diecezană“ pentru postul de preot la parohia de cl. II-a din comuna Ohaba-Mâtnic protopresbiteratul Caransebeș, devenită vacantă pe urma repaosării preotului Ion Lăpăduș.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 59 jug. 1119 stj. □.

2. Birul parohial uzitat.

3. Venitele stolare uzitate.

2. Ne fiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datoriile parohiale, a predica regulat în sf. biserică în fiecare Duminică și sărbătoare, a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificarea cerută pentru parohii de cl. II-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Ohaba-Mâtnic, prin Prea On. Oficiu Protopresbiterat al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștiințare a prea on. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Ohaba-Mâtnic, din ședința Consiliului parohial ținută la 26 Ianuarie 1941.

Președinte:
Pr. Iova Drăghina
adm. parohial

Secretar:
I. Cornean

În conțelegere cu oficiul Protopresbiterat din Caransebeș:

Caransebeș, la 25 Februarie 1941.

Consiliul parohial din comuna Dragomirești protopresbiteratul Lugojului, publică concurs pentru ocuparea parohiei de clasa III, devenită vacantă prin pensionarea preotului Ioan Jurca, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

I. Beneficii:

1) Sesiunea Parohială contrasă în extindere de 64 jugăre:

2) Un intravilan de 100 st. □;

3) Un intravilan de 800 st. □;

4) Stola uzitată.

Nefiind casă parohială, alesul se va îngrij, singur de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul este îndatorat a-și îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale. A predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără altă remunerății

Toate impozitele după toate beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât ar avea cvalificația recerută pentru parohii de clasa III-a precum și binecuvântarea Prea Sf. Părinte Episcop eparhial, își vor înainta cererea adresată consiliului parohial din Dragomirești, prin Prea On. Oficiu protopresb. al Logojului.

Reflectanții se vor prezenta cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual în sf. biserică din Dragomirești, spre a-și arăta dexteritatea în tipic, cântare și oratorie nu însă în ziua alegerii.

Dragomirești, din ședința Consiliului parohial, ținută la 17 August 1941.

Președinte:

Ioan Jurca m. p.

Secretar:

Ilie Bărbănuș m. p.

În conțelegere cu protopresbiterul: Dr. Aurel Mihaescu.

Nr. 4429 B. ex. 1941.

Acest concurs se aprobă și publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B. Ex. 1914, ridicat și la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex. 1914, Nr. 358/1928 13 Noemvrie 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 4 Octomvrie 1941.

Episcopul:

+ VENIAMIN

3—3

Consilier referent:

Prot. ic. stfor R. G. Ancușa

În baza ordinului Ven. Consiliu eparhial Nr. 4498 B. ex 1940, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru postul de preot la parohia ort. rom. de cl. I., din comuna Iam, protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă pe urma pensionării preotului Ștefan Otonoga.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estenziune de 32 jughere

2. Casa parohială cu supraedificate.

3. Venitul stolar uzitat.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerăție.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea recerută pentru parohii de cl. I., precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Iam prin Prea On. Oficiu protopopesc al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nici decum în ziua de alegere.

Iam, din ședința consiliului parohial, ținută la 27 Februarie 1941.

Președinte:

Iancu Berlogea
adm. par.

L. S.

Secretar:

Toma Surleaș

Nr. 866 ex. 1941.

În conțelegere cu Oficiul protopopesc:

Ioan Oravițan,
protopop.

Nr. 2300 B. ex. 1941.

Acest concurs se aprobă și se dă spre publicare cu aceea — că în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B, ridicat și la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex. 1914, precum și avându-se în vedere decisiunea Consistorului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noemvrie 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 15 Mai 1941.

3—3

Președ. Cons. eparh:

Prot. R. G. Ancușa
cons. ref. eparh.

Secretar:

Pr. Petru Toma